

การนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติ กรณีศึกษา อำเภอขนอม จังหวัด
นครศรีธรรมราช *

The Implementation of Drug Prevention and Suppression Policy:
A Case Study of Khanom District, Nakhon Si Thammarat.

ณัฐวดี บุญกิจ**

Nuthavadee Boonkit

6514832050@rumail.ru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัญหายาเสพติด ประสิทธิภาพของการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติ และปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติ กรณีศึกษา อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยมีข้าราชการผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 คน ผลวิจัยพบว่า สถานการณ์ยาเสพติดในอำเภอขนอมมีการแพร่ระบาดในทุกหมู่บ้านในกลุ่มวัยรุ่น มีแนวโน้มที่จะสูงขึ้น ทั้งนี้ทางอำเภอขนอมได้มีการจัดตั้งโครงการต่างๆ ที่ขับเคลื่อนนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมาปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหานี้ อาทิ โครงการกองทุนแม่ของแผ่นดินที่ขับเคลื่อนโดยกรมพัฒนาชุมชน ได้จัดตั้งหมู่บ้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ขึ้นมาเพื่อมาเป็นศูนย์รวมของคนในหมู่บ้าน ส่วนในเรื่องของการสร้างความเชื่อมั่นนั้น ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐอยู่ การสร้างความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหาระยะยาวได้มีการขับเคลื่อนกระบวนการบำบัดฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติด โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ในด้านมอบหมายงานนั้นมีความชัดเจน ในด้านปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอขนอมนั้น การที่ประชาชนในพื้นที่ไม่ให้ความร่วมมือในการแจ้งเบาะแส เนื่องจากเกรงกลัวต่ออิทธิพล และหน่วยงานรัฐบางหน่วยงานไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง จึงทำให้ประสิทธิภาพของการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับปานกลาง

คำสำคัญ : การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ; ประสิทธิภาพ ; อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช

Keywords: Drug prevention and suppression; Effectiveness; Khanom District, Nakhon Si Thammarat

* บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่อง การนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติ กรณีศึกษา อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช

** นักศึกษาลูกศรรับปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทนำ

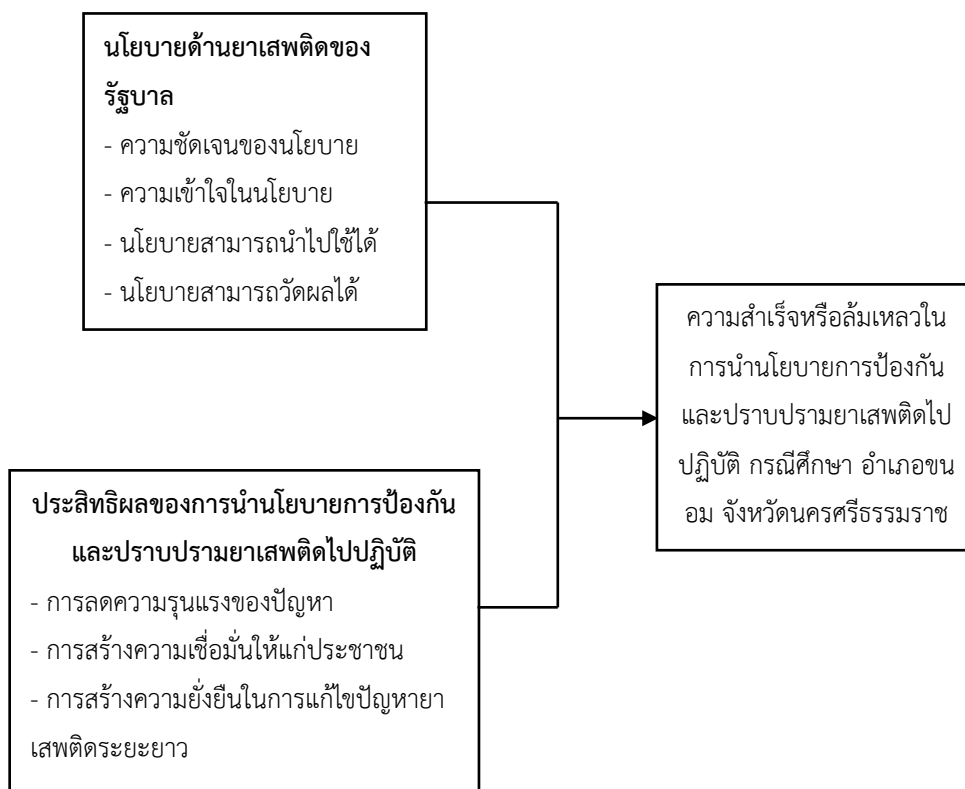
ยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของสังคมและประเทศชาติ มีการแพร่ระบาดเข้าไปในทุกชนชั้น ทุกอาชีพ เป็นปัญหาที่มีแนวโน้มการขยายตัวการแพร่ระบาดเพิ่มมากขึ้นส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศชาติ แม้จะมีการดำเนินการแก้ไขปัญหามาทั้งในประเทศและต่างประเทศก็ตามแต่ ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดก็ยังคงทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกันรัฐบาลก็ได้มีการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566-2570) ขึ้นมาเพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการดำเนินงาน เป็นเครื่องมือในการจัดการประสาน การปฏิบัติจัดสรรทรัพยากร และติดตามประเมินผลของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในภาพรวม ถึงแม้ว่าจะมีผลงานที่สูงขึ้น ทั้งการสกัดกั้นยาเสพติด การปราบปราม จับกุม และนำผู้เสพเข้ารับการบำบัดรักษา แต่การแพร่ระบาดของยาเสพติดในระดับชุมชน หมู่บ้าน ยังคงเป็นปัญหาที่ดำรงอยู่ในหลายพื้นที่และเป็นปัญหาที่ประชาชนสัมผัสโดยตรงและเป็นปัญหาความมั่นคงปลอดภัยของมนุษยชาติ และยาเสพติดก็ยังคงเป็นตัวการที่สำคัญในการบ่อนทำลายกำลังทรัพยากรบุคคลของชาติ ความรุนแรงของสถานการณ์ยาเสพติดจะเป็นตัวแปรที่สำคัญให้มีการกำหนดนโยบายและแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทุกรัฐบาลที่ผ่านให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับที่สูงมาก โดยการกำหนดเป็นวาระแห่งชาติ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นนโยบายสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมพฤติกรรมของบุคคลเพื่อประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2558, หน้า 1)

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดฉบับนี้ เป็นการกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งระบบ และมุ่งเน้นการลดระดับความรุนแรง ของปัญหายาเสพติด จนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ เสริมสร้างให้มีการบูรณาการนโยบาย และแผนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้มุ่งไปสู่การแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน เป็นกรอบทิศทาง ในการบริหารจัดการประสานการปฏิบัติ จัดสรรทรัพยากร งบประมาณ ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมทั้งการกำกับติดตามและประเมินผลทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการนำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วย การป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหายาเสพติด (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2566 หน้า 1)

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติ กรณีศึกษา อำเภอชนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยสามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการทำวิจัย ได้ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ วารสาร สิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ รายงานการวิจัย เอกสารประกอบการบรรยาย วิทยานิพนธ์ คู่มือการปฏิบัติงาน ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และข้อมูลหลักฐาน เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
2. การวิจัยสนาม (Field research) โดยผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview)

ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants)

ในการวิจัยครั้งนี้โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ซึ่งเป็นกลุ่มข้าราชการที่มีความเกี่ยวข้องกับการนำนโยบายป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอชนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 9 คน ดังนี้

- 1). นายอำเภอ
- 2). ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง
- 3). ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคง
- 4). พัฒนาการอำเภอขอนแก่น
- 5). เกษตรอำเภอ
- 6). สาธารณสุขอำเภอขอนแก่น
- 7). ประธานชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่อำเภอขอนแก่น
- 8). สมาชิกกองอาสารักษาดินแดนอำเภอขอนแก่นที่เป็นชุดปฏิบัติหน้าที่ มีทั้งหมด 12 คน แต่คัดเลือกมา 2 คน โดยใช้หลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้
 - ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในชุดปฏิบัติการของอำเภอขอนแก่น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยกรณีศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) ลักษณะของการสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์ที่มีคำถามและข้อกำหนดแน่นอนตายตัว จะสัมภาษณ์ผู้ใดก็ใช้คำถามเดียวกัน (วิโรจน์ ก่อสกุล, 2566, หน้า 51) และการสัมภาษณ์จะทำการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้กำหนดวันนัดหมายวันสัมภาษณ์ โดยได้แจ้งให้ผู้สัมภาษณ์ทราบก่อนล่วงหน้า ในการสัมภาษณ์ผู้สัมภาษณ์จะใช้การจดบันทึก โดยก่อนสัมภาษณ์จะขออนุญาตผู้ถูกสัมภาษณ์ในการจดบันทึกการสนทนาก่อนทุกครั้ง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. วิธีการเก็บข้อมูลจากเอกสาร เป็นวิธีการศึกษาค้นคว้าทั่วไป โดยการรวบรวมเอกสารซึ่งเป็นข้อมูลที่มีการบันทึกไว้แล้วโดยผู้อื่น ได้แก่ หนังสือ ตำรา คู่มือ เอกสารประกอบการบรรยายรวมถึงเอกสารทางวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ รวมทั้งเอกสารราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม โดยผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยเลือกวิธีการสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) โดยผู้วิจัยต้องทำการสัมภาษณ์ไปตามคำถามที่กำหนดไว้ในแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ตามข้อที่กำหนดไว้เท่านั้น และผู้วิจัยจะใช้แบบสัมภาษณ์ซึ่งเป็นคำถามในการสัมภาษณ์ จดบันทึกข้อมูลตามคำบอกของผู้ถูกสัมภาษณ์และทำการสัมภาษณ์รายบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการทำการศึกษานี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษามีขั้นตอนในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผู้ศึกษาจะนำข้อมูลที่ได้จากสัมภาษณ์มาแยกประเด็นตามแต่ละประเด็น
2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นคำถาม แล้วนำมาเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน ก่อนจะนำข้อมูลนั้นไปวิเคราะห์

3. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นคำถาม แล้วนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันเช่น นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ.2566-2570) ก่อนจะนำข้อมูลนั้นไปวิเคราะห์

4. นำข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน เพื่อสรุปผลการวิจัยสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษา เรื่องการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติ กรณีศึกษา อำเภอนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้การนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนา

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

1) สถานการณ์ปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช

จากการศึกษาสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอนอม จังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า มีการแพร่ระบาดในทุกหมู่บ้าน และคาดการณ์ว่าจะมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ส่วนใหญ่จะเป็นผู้เสพมีทั้งกลุ่มวัยรุ่น กลุ่มใช้แรงงานซึ่งมีทั้งแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวที่ทำอาชีพประมง ด้วยอำเภอนอมเป็นอำเภอที่มีแหล่งท่องเที่ยวและเป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อกันหลายเส้นทาง ซึ่งอาจจะเป็นเส้นทางผ่านของยาเสพติดและมีนักท่องเที่ยวหรือบุคคลภายนอกพื้นที่เข้ามา ซึ่งอาจมีความเชื่อมโยงกับเครือข่ายจากพื้นที่จังหวัดอื่นๆ

1.1 พฤติกรรมของผู้ที่เกี่ยวกับยาเสพติดในพื้นที่อำเภอนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้ขายยาเสพติดในพื้นที่อำเภอนอมจะมีแค่ผู้ขายรายย่อยเท่านั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่นั้นมีพฤติกรรมวิธีการที่หลากหลาย เปลี่ยนรูปแบบการเสพ แหล่งมั่วสุม การลักลอบจำหน่ายที่ซับซ้อนมากขึ้น ผู้เสพจะมีพฤติกรรมก้าวร้าว มักจะทะเลาะวิวาทและทำร้ายผู้อื่น หรือมีอาการหลงประสาท

1.2 แผนงาน/โครงการ ที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติ

ในส่วนของที่ว่าการอำเภอนอมก็ได้จัดโครงการเพื่ออบรมให้ความรู้ในด้านต่างๆ เช่น ด้านการป้องกัน ได้จัดอบรมให้ความรู้แก่นักเรียน นักศึกษา และได้ขับเคลื่อนตามกองทุนแม่ของแผ่นดิน ด้านการปราบปราม ได้มีการหาข่าว ตรวจค้น จับกุมยาเสพติด และด้านบำบัดรักษา ได้จัดตั้งศูนย์บำบัดฟื้นฟูระดับอำเภอขึ้น และส่วนของหมู่บ้านนั้น ได้ร่วมจัดตั้งจุดสกัดตรวจค้นจับกุมร่วมกับอำเภอนอมโดยตลอดรวมทั้งการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดร่วมกับฝ่ายปกครอง ตำรวจ และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในทุกโอกาส

2) ประสิทธิภาพของการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.1 การลดความรุนแรงของปัญหายาเสพติด ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ที่ได้ร่วมกันแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยการลงพื้นที่ ส่งผลให้ความรุนแรงของการแพร่ระบาดของยา

เสพติดลดน้อยลง เมื่อมีกลไกปราบปราม เฝ้าระวัง ป้องกันอย่างจริงจังโดยการดำเนินมาตรการหาข่าว ตรวจสอบแล้ว นั้น ทำให้หมู่บ้าน/ชุมชนมีความเข้มแข็ง มั่นคง และมีภูมิคุ้มกันทางสังคม สามารถหยุดการมั่วสุม หรือลดจำนวนผู้เสพ กระบวนการลดความรุนแรงของปัญหาเสพติดที่สามารถนำมาดำเนินการเพื่อให้เกิดประสิทธิผลนั้น ได้แก่ การจับกุมผู้กระทำความผิดอย่างจริงจัง และนำผู้เสพที่โดนจับกุมเข้ากระบวนการบำบัด ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในอำเภอขอนแก่น ได้ประสานงานการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากยังขาดการตระหนักรู้ และความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2.2 การสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ที่ร่วมกันลงพื้นที่สร้างความรู้ ความเข้าใจ สร้างการมีส่วนร่วมโดยภาคประชาชน ยังไม่สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนได้มาก แต่ประชาชนส่วนใหญ่ก็ยังศรัทธาในการดำเนินงานของอำเภออยู่ การดำเนินงานด้านนโยบายของอำเภอขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา ได้ติดตามการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการเพื่อดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในระยะยาว

2.3 การสร้างความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหาระยะยาว ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ได้บูรณาการร่วมกัน เพื่อป้องกัน แก้ไข เฝ้าระวังปัญหาเสพติด มุ่งสร้างภูมิคุ้มกัน สร้างจิตสำนึก ให้แก่กลุ่มเยาวชน กลุ่มวัยรุ่น หรือกลุ่มแรงงาน เพื่อที่จะได้ตระหนักถึงโทษของพิษภัยจากผลที่ตามมาของยาเสพติด

3) ปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติของอำเภอขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา

จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของอำเภอขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคเกิดจากชุมชนและชาวบ้านในพื้นที่ไม่ให้ความร่วมมือในการแจ้งเบาะแสเนื่องจากเกรงกลัวต่ออิทธิพลของผู้ค้าหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องการยาเสพติด ซึ่งอาจจะส่งผลให้ผู้ที่แจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดเดือดร้อนตลอดไปจนถึงบุคคลในครอบครัว และหน่วยงานของรัฐบางหน่วยงานไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง ผู้นำในพื้นที่บางส่วนยังขาดความรู้ในด้านของสื่อโซเชียลมีเดีย

3.1 ความชัดเจนในการมอบหมายงานในการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่อำเภอขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า การมอบหมายงานจากผู้บังคับบัญชานั้นมีความชัดเจน หน่วยงานสามารถนำไปปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามบทบาทของแต่ละหน่วยงาน โดยมีการจัดทำคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น มีประเด็นสำคัญที่น่าอภิปรายผล ดังนี้

พบว่า สถานการณ์ยาเสพติดในอำเภอขอนแก่นมีการแพร่ระบาดในทุกหมู่บ้านในกลุ่มวัยรุ่น วัยทำงานมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้น โดยคาดการณ์ว่าจะมีการแพร่ระบาดเข้าสู่สถานประกอบการทั้งในชุมชนเมือง หมู่บ้านชนบทด้วยอำเภอขอนแก่นจัดเป็นอำเภอที่มีแหล่งท่องเที่ยวและเป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อกันหลายเส้นทาง ซึ่งอาจจะเป็นเส้นทางผ่านของยาเสพติดประกอบกับมีนักท่องเที่ยวหรือบุคคลภายนอกเข้ามาในพื้นที่ โดยพฤติกรรมของผู้ใช้ยาเสพติดบางรายมีพฤติกรรมเหมือนบุคคลทั่วไปและบางรายก็มีอาการอาการประสาทหลอนไปจนถึงการอาละวาดคลุ้มคลั่ง

เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการปฏิบัติตามนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง อำเภอนอมได้ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามนโยบายกระทรวงมหาดไทยและรัฐบาล โดยจากประชาชนและภาคีเครือข่ายในระดับพื้นที่ มีศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รวมไปถึงการกำหนดมาตรการเชิงรุกร่วมบูรณาการทุกภาคส่วนราชการ หมู่บ้าน/ชุมชน เร่งรัด ค้นหา ตรวจสอบติดตามจัดระเบียบสังคม ตั้งจุดตรวจจุดสกัดตรวจค้นจับกุม รมรงค์ประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบอย่างทั่วถึงและนำผู้เสพยาเสพติดเข้าสู่สถานบำบัดฟื้นฟูให้กลับตัวกลับใจ ปรับทัศนคติแนวคิดเป็นคนดีของสังคมต่อไป

การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอนอมมีการผนึกกำลังร่วมกันทุกฝ่ายชุมชน/หมู่บ้านเพื่อสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังสกัดกั้น ชัดขวางการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างเข้มงวดแต่การนำนโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดยังไม่มีประสิทธิผลเท่าที่ควร เพราะยังขาดความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ ถึงแม้ว่านโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีความสอดคล้องกับข้อเท็จจริงเนื่องจากมีการบูรณาการทำงานร่วมกันของหน่วยงานในพื้นที่ แต่การนำนโยบายดังกล่าวมาปฏิบัติมีความสอดคล้องกับข้อเท็จจริงเพียงบางส่วนเท่านั้น บางนโยบายก็ไม่สามารถปฏิบัติได้เนื่องจากไม่มีความสอดคล้องกับข้อเท็จจริงทำให้การนำนโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติในอำเภอนอมยังไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควรตามเป้าหมายที่วางไว้ เมื่อพิจารณาเป็นด้าน 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการลดความรุนแรงของปัญหายาเสพติด ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง 2) ด้านการสร้างเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนมีประสิทธิผลปานกลาง 3) ด้านการสร้างคามยั่งยืนในการแก้ไขปัญหาระยะยาว มีประสิทธิผลมาก

ปัญหาและอุปสรรคเกิดจากชุมชนและชาวบ้านในพื้นที่ไม่ให้ความร่วมมือในการแจ้งเบาะแสเนื่องจากเกรงกลัวต่ออิทธิพลของผู้ค้าหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องการยาเสพติด ซึ่งอาจจะส่งผลให้ผู้แจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดเดือดร้อนตลอดไปจนถึงบุคคลในครอบครัว และหน่วยงานของรัฐบางหน่วยงานไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง ผู้นำในพื้นที่บางส่วนยังขาดความรู้ในด้านของสื่อโซเชียลมีเดีย เนื่องจากในยุคนปัจจุบันการเข้าถึงยาเสพติดมีมากมายหลายทาง ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในรูปแบบใหม่ๆ และกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดยังไม่เข้มแข็งพอที่จะทำให้ผู้เสพยาและค้ายาเสพติดนั้นเกรงกลัวต่อโทษของกฎหมาย การมอบหมายงานเป็นไปอย่างชัดเจน โดยมีการจัดทำคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน มีการแต่งตั้งคณะทำงานและมอบหมายภารกิจให้หน่วยงานแต่ละฝ่ายสามารถไปขับเคลื่อนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามบทบาท/ภารกิจ หรือความเชี่ยวชาญของแต่ละหน่วยงาน ดังที่ สมบัติ อารังธัญวงศ์ (2554 อ้างถึงใน บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์, 2567 หน้า 15) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ทำให้ทราบว่าในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ นั้น ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการทั้งนี้เพราะความสำเร็จของแผนงาน และโครงการ มีความสัมพันธ์กับความสามารถของผู้นำและภาวะผู้นำขององค์กร

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัย การนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติ ในพื้นที่อำเภอหนอง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1). ในด้านนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติ นั้น ผู้กำหนดนโยบายควรปรับปรุงแผนงานให้มีความชัดเจนและเด็ดขาด เพื่อให้เกิดผลสำเร็จสูงสุด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงานควรมีการประสานงานกันอย่างจริงจัง เพื่อที่จะได้ขับเคลื่อนวัตถุประสงค์การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด
- 2). ในการกำหนดนโยบายด้านยาเสพติดไปสู่การปฏิบัติ ผู้มีอำนาจในการกำหนดนโยบายควรมุ่งเน้นผลลัพธ์สุดท้ายมากกว่าแค่การทำตามหน้าที่โดยไม่มุ่งเน้นผลตามวัตถุประสงค์
- 3). ในด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างเท่าเทียมกัน และควรมีการสนับสนุนด้านงบประมาณให้เพียงพอ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- 1). ดำเนินการเพื่อลดจำนวนผู้เสพยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันค้นหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในทุกพื้นที่อย่างจริงจังและต่อเนื่องเพื่อนำตัวเข้ารับการรักษาในทุกระบบ รวมถึงการจัดตั้งสถานบำบัดรักษาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดอย่างเพียงพอด้วย
- 2). จับกุมและลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างจริงจัง โดยการลงโทษในอัตราโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้ในขั้นสูงสุดอย่างเด็ดขาด
- 3). การจัดตั้งสถานบำบัดให้เพียงพอต่อการรองรับผู้ที่ติดยาเสพติด โดยการเข้าบำบัดนั้นต้องเป็นสวัสดิการของรัฐ ไม่แบ่งแยกชนชั้น ประชาชนทุกคนต้องได้รับความเท่าเทียมกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาในด้านการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอหนอง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้ประชาชนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อที่จะได้นำเอาข้อมูลมาวิเคราะห์ร่วมกัน จะได้ทราบว่า การนำนโยบายการป้องกันแล้วปราบปรามยาเสพติดนั้นมีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด

เอกสารอ้างอิง

บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์. (2567). *เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการนำนโยบายไปปฏิบัติและการประเมินผลนโยบาย*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต ภาคพิเศษ.

วิโรจน์ ก่อสกุล. (2566). *เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาค พิเศษ.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.(2566). *นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2566-2570*. ค้นเมื่อ 30 พฤษภาคม 2567,จาก<https://www.oncb.go.th/Home/PublishingImages/Pages/นโยบายและแผนระดับชาติ%2066-70.pdf>

วิโรจน์ ก่อสกุล. (2566). *เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาค พิเศษ.

สมบัติ อึ้งชูศักดิ์. (2554). *นโยบายสาธารณะ: แนวคิดการวิเคราะห์และกระบวนการ*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สรารุจ อูทธิยัง. (2562). *ประสิทธิผลการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติในอำเภอปง จังหวัดพะเยา*. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา.

